צָרִיךְ־עִיּוּן אֵיךְ "הַכֹּל הָיָה שֶׁלּוֹ" דְּלִכְאוֹרָה לֹא מָצִינוּ שֶׁעָשָׂה אָדָם הָרִאשׁוֹן קִנְיָן הַמּוֹעִיל בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבָּעוֹלָם. וְאִם כֵּן, אֵיךְ נִקְנָה לוֹ "הַכֹּל"?

וְיֵשׁ לוֹמַר עַל־פִּי הַמְּבֹאָר בָּרַמְבַּ"ם (הלכות מלכים פרק ד הלכה י) בְּנוֹגֵעַ לְמֶלֶךְ שֶׁ"כָּל הָאָרֶץ שֶׁכּוֹבֵשׁ הֲרֵי הִיא שֶׁלּוֹ, וְנוֹתֵן לַעֲבָדָיו וּלְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה כְּפִי מַה שֶּׁיִּרְצֶה, וּמַנִּיחַ לְעַצְמוֹ כְּפִי מַה שֶּׁיִּרְצֶה". דְּמִבֹּאָר מִזֶּה דְּעַל־יְדֵי כִּיבּוּשׁ נִקְנִית הַמְּדִינָה כּוּלָּהּ לְמִי שֶׁכָּבַשׁ אוֹתָהּ, וְלֹא בָּעֵי אֶחָד מִשְּׁאָר דַּרְכֵּי הַקִּנְיָנִים. וְהִנֵּה זֶה שֶׁמֶּלֶךְ צָרִיךְ לְכִבּוּשׁ מִלְחָמָה כְּדֵי לִקְנוֹת, הוּא מִכֵּיוָן שֶׁהַמְּדִינָה הָאַחֶרֶת הִיא בְּבַעֲלוּתוֹ שֶׁל מֶלֶךְ אַחֵר הַנִּלְחָם נֶגְדּוֹ. וְעַל כֵּן בַּמִּלְחָמָה, כְּשֶׁרוֹצֶה לְהוֹצִיא הַמְּדִינָה מֵרְשׁוּתוֹ וּלְהַכְנִיסָהּ תַּחַת בַּעֲלוּתוֹ וּשְׁלִיטָתוֹ - צָרִיךְ כִּיבּוּשׁ. מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן כְּשֶׁאֵין מַלְכוּת וּשְׁלִיטָה הַמְנַגֶּדֶת, לֹא בָּעֵי כִּיבּוּשׁ כְּדֵי לִקְנוֹת, וְהַמְּדִינָה נִקְנִית לַמֶּלֶךְ, בְּזֶה גּוּפָא שֶׁנִּמְצֵאת תַּחַת שְׁלִיטָתוֹ.

וְעַל־פִּי־זֶה יֵשׁ לוֹמַר דְּמִכֵּיוָן שֶׁכְּשֶׁנִּבְרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, הָיָה יְחִידִי בָּעוֹלָם, וְשׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, בְּזֶה נִכְבַּשׁ כָּל הָעוֹלָם תַּחְתָּיו וְנַעֲשָׂה שֶׁלּוֹ.

~ **נקודות משיחות קודש** ~ (על־פי לקוטי־שיחות חלק יז, עמוד 9 ואילך – מתוך 'לקראת שבת')

טַעַם דְּלֹא נִתְפָּרְשׁוּ קָרְבְּנוֹת חוֹבָה בְּרֵאשׁוֹנָה

אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם

בְּקָרְבְּנוֹת נְדָבָה דִּבֵּר הָעִנְיָן (א, ב. ובפירוש רש"י)

וְקָשֶׁה, לָמָּה הִתְחִיל דִּינֵי קָרְבָּנוֹת בְּקָרְבְּנוֹת נְדָבָה, דְּלִכְאוֹרָה הָוָה־לֵיהּ לְהַתְחִיל בְּקָרְבָּנוֹת שֶׁנִּתְחַיֵּב בָּהֶן הָאָדָם, כְּחַטָּאת וְאָשָׁם וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה. וְעַד שֶׁקָּרְבָּנוֹת צִבּוּר שֶׁנִּתְחַיְּבוּ בָּהֶן כְּלָל יִשְׂרָאֵל, לֹא נֶאֱמְרוּ כָּאן כְּלָל?

וְיֵשׁ לוֹמַר דְּבֶאֱמֶת עִקָּרָהּ שֶׁל פָּרָשָׁה זוֹ אֵינָהּ הִלְכוֹת קָרְבָּנוֹת, דְּפָרָשַׁת קָרְבָּנוֹת בְּעִקָּרָהּ הִיא לְהַלָּן (אַחֲרֵי, אֱמוֹר, פִּנְחָס וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה) וְלָכֵן לֹא נֶאֱמְרוּ כָּאן דִּינֵי קָרְבָּנוֹת צִבּוּר, דְּאֵין כָּאן מְקוֹמָן.

אֶלָּא שֶׁמִּכֵּיוָן שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן עָמְדוּ יִשְׂרָאֵל זְמַן מוּעָט לִפְנֵי הַיּוֹם הַשְּׁמִינִי לַמִּלּוּאִים, הָיוּ צְרִיכִים לָדַעַת דִּינֵי הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁיִּתְחַיְּבוּ בָּהֶן בִּשְׁמִינִי לַמִּלּוּאִים, וְלָכֵן נִתְפָּרְשׁוּ כָּאן דִּינֵי הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁהָיוּ צְרִיכִים לָדַעַת דִּינֵיהֶם מִיַּד.

וְעַל־פִּי־זֶה מוּבָן לָמָּה נִתְפָּרְשׁוּ תְּחִילָּה דִּינֵי קָרְבָּנוֹת נְדָבָה, כִּי אֵינוֹ מִסְתַּבֵּר כְּלָל שֶׁמִּיַּד בִּשְׁמִינִי לַמִּלּוּאִים, יוֹם בּוֹ שָׁרְתָה שְׁכִינָה בַּמִּשְׁכָּן, יַחְטְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתְחַיְּבוּ מִיַּד בְּקָרְבָּנוֹת חוֹבָה, וְנִתְחַיְּבוּ בָּהֶן רַק אַחֲרֵי זְמַן.

מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן קָרְבְּנוֹת נְדָבָה, הֲרֵי כְּמוֹ שֶׁנְּדָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן בִּנְדִיבוּת גְּדוֹלָה, כְּמוֹ כֵן מִסְתַּבֵּר שֶׁהִקְרִיבוּ מִיַּד בַּשְּׁמִינִי לַמִּלּוּאִים קָרְבְּנוֹת נְדָבָה, וְלָכֵן בִּתְחִלָּה נִתְפָּרְשׁוּ דִּינֵיהֶם, כִּי הִקְרִיבוּ אוֹתָן לִפְנֵי קָרְבְּנוֹת חוֹבָה.

~ **נקודות משיחות קודש** ~ (על־פי לקוטי־שיחות חלק א, עמוד 205 – מתוך 'לקראת שבת')

הִקְרֶבֶת נֶפֶשׁ הַבַּהֲמִית לַה'

אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה וגו' (א, ב)

וְיֵשׁ לְבָאֵר פְּרָטֵי עִנְיְנֵי הַקָּרְבָּן בִּפְנִימִיּוּת הָעִנְיָנִים:

קָרְבָּן עִנְיָנוֹ הוּא קֵרוּב הַכֹּחוֹת וְהַחוּשִׁים דְּהָאָדָם לַה', "אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם". כֵּיצַד עוֹשִׂים זֹאת, צָרִיךְ לָקַחַת בְּהֵמָה וּלְהַקְרִיבָהּ לַה'. כְּלוֹמַר, הָאָדָם צָרִיךְ לָקַחַת אֶת הַנֶּפֶשׁ הַבַּהֲמִית שֶׁלּוֹ וּלְהַקְרִיבָהּ לַה', הַיְנוּ שֶׁגַּם נַפְשׁוֹ הַבַּהֲמִית תְּסַיַּע לְעִנְיְנֵי קְדוּשָׁה וַעֲבוֹדַת ה'.

וּכְשֵׁם שֶׁאֶת הַבְּהֵמָה יֵשׁ לִבְדּוֹק מִכָּל מוּם, כָּךְ הָאָדָם צָרִיךְ לִבְדּוֹק כּוֹחוֹת נַפְשׁוֹ וּמַחְשְׁבוֹתָיו דִּבּוּרָיו וּמַעֲשָׂיו שֶׁיִּהְיוּ כִּדְבָעֵי, וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם חִסָּרוֹן – מוּם.

וְאַחַר־כָּךְ לוֹקְחִים הַקָּרְבָּן וְשׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ, דְּכְשֵׁם שֶׁבִּשְׁחִיטָה מוֹצִיאִים אֶת הַדָּם וְה'רוּחַ חַיִּים' מֵהַבְּהֵמָה, וּלְאַחַר הַשְּׁחִיטָה נִשְׁאָר הַגּוּף שָׁלֵם אַךְ לְלֹא הַחַיּוּת שֶׁבּוֹ, כְּמוֹ כֵן בָּאָדָם: מוֹצִיאִים הָ'רוּחַ חַיִּים' שֶׁבַּנֶּפֶשׁ הַבַּהֲמִית – הַחַיּוּת וְהַהִתְלַהֲבוּת מֵעִנְיָנִים גַּשְׁמִיִּים, וְנִשְׁאַר רַק גּוּף הַבְּהֵמָה – הַדָּבָר הַגַּשְׁמִי כְּשֶׁלְּעַצְמוֹ נִשְׁאַר, אַךְ לְלֹא הַחֵשֶׁק וְהִתְעַנּוּג הַגַּשְׁמִי שֶׁבּוֹ, וּמִשְׁתַּמְּשִׁים בּוֹ אַךְ וְרַק לְעִנְיְנֵי קְדוּשָׁה.

וְהַמַּטָּרָה הִיא לָבוֹא לְמַצָּב שֶׁל "וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, בִּשְׁנֵי יְצָרֶיךָ" שֶׁאַף בְּנַפְשׁוֹ הַבַּהֲמִית תִּתְגַּלֶּה הָאַהֲבָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַיְּהוּדִי לַהַקָּבָּ"ה. וְזֶה נִרְמַז בְּהִקְרֶבֶת הַקָּרְבָּן בְּאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ, שֶׁהַבְּהֵמָה – הַנֶּפֶשׁ הַבַּהֲמִית שֶׁבּוֹ, תִּתְכַּלֶּל בְּאֵשׁ הָאַהֲבָה לַה'.

(ג) **אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה:**

ג **אִם עֲלָתָא קָרְבָּנֵהּ מִן תּוֹרֵי דְּכַר שְׁלִים יְקָרְבִנֵּהּ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא יְקָרֵב יָתֵהּ לְרַעֲוָא לֵהּ קֳדָם יְיָ:**

רש"י◄ **זָכָר** • וְלֹא נְקֵבָה. כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר "זָכָר" לְמַטָּה, שֶׁאֵין תַּלְמוּד לוֹמַר "זָכָר", וְלֹא טֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּס.

תָּמִים • בְּלֹא מוּם. **אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד** • מְטַפֵּל בַּהֲבָאָתוֹ עַד הָעֲזָרָה. מַהוּ אוֹמֵר: יַקְרִיב יַקְרִיב? אֲפִלּוּ

כלי יקר – עוז והדר

(ג) **אִם עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ.** טַעַם לַדָּבָר שֶׁהָעוֹלָה בָּאָה זָכָר, וְהַחַטָּאת נְקֵבָה (להלן ד כח), וּשְׁלָמִים בֵּין זָכָר בֵּין נְקֵבָה (שם ג א, ו), לְפִי "שֶׁהָעֹלָה עַל רוּחֲכֶם" היא בָּאָה (יחזקאל כ לב), דְּהַיְנוּ עַל חֵטְא